

lige Skraveringer?). Kortet p. 37 over Raastofproduktionen er ogsaa laant og desværrer et af disse uoverskuelige »Bogstavkort«, som det synes næsten umuligt at faa udryddet i Dagspressen og i økonomisk Litteratur. Langt bedre Kort kunde være laant fra Tidsskriftet »Economic Geography« eller fra Cresseys Standardværk »Chinas Geographic Foundations«, som Forf. ikke synes at kende.

Til Slut maa Anm. udtrykke sin Forundring over, at moderne Økonomer har saa ringe Realitetssans, at de behandler Kina og Manchukuo under ét, efter at Staterne nu har været adskilt i 10 Aar.

Johannes Humlum.

Poul Nyboe Andersen: Fra Guldfod til Clearing. Nyt Nordisk Forlag — Arnold Busck. København 1942.

For kort Tid siden gjorde Nyboe Andersen med Bogen »Penge og Penges Værd« et vellykket Forsøg paa at delagtiggøre en større Kreds i vore Dages Tanker om Pengeteori. Som et Supplement foreligger nu i Serien »Mennesket og Kulturen« en Oversigt over den Valutapolitik, som siden Aarhundredskiftet er ført ude i Verden og herhjemme. Paa 100 smaa, pæne Sider vil Forfatteren give »den interesserede, ikke-fagkyndige« et Indblik i den Aarsagssammenhæng, der forbinder den lykkelige Førkrigstids selvregulerende Guldfod med vore Dages komplicerede handelspolitiske Systemer.

Man spørger sig paa Forhaand, om det overhovedet er forsvarligt at gaa i Gang med en Opgave af det Format inden for saa snævre Rammer. Vil den »opmærksomme Avislæser«, Bogen henvender sig til, kunne faa en virkelig Indsigt i Sammenhængen og ikke blot en overfladisk Opfattelse af tvivlsom Værdi? Efter Læsningen er man ikke i Tvivl om, at Opgaven er løst i hvert Fald i tilstrækkelig Grad til, at man roligt kan anbefale Bogen til Studium i de videste Kredse. Naturligvis undgaas det ikke, at man under Læsningen af og til studser over en lovlige kortfattet Forklaring; men i Reglen tvinges man samtidig til at indrømme, at skal man nøjes med at anføre en enkelt Aarsag eller to, kan man næppe træffe et bedre Valg, end Forfatteren har gjort.

Mest Besvær volder det Forhold — som iøvrigt med Rette er gjort til et Hovedsynspunkt for hele Fremstillingen — at Valuta- og Handelspolitikken overhovedet ikke kan forstaas isoleret, men maa ses som en enkelt Side af Staternes Reaktion over for det samlede økonomiske (og politiske) Forløb. Det bliver følgelig ikke tilstrækkeligt at forklare de specielle valutariske Problemer; overalt maa Forbindelseslinjerne trækkes op til den almindelige Konjunkturtilstand, til Arbejds- og Varemarkedets Struktur etc.

I Bogens første Kapitel med den pompøse Titel »I Statskapitalismens Tidehverv« giver Forfatteren som Baggrund for den efterfølgende Fremstilling en Oversigt over de vigtigste Træk i det økonomiske Livs Udvikling fra en liberal Økonomi til et System, der næsten helt er domineret af private og offentlige Reguleringer. Som en Aarsag til Tredivernes store Arbejdsløshed nævnes her, at Renteudbyttet af nye Kapitalanbringelser er

lige Skraveringer?). Kortet p. 37 over Raastofproduktionen er ogsaa laant og desværrer et af disse uoverskuelige »Bogstavkort«, som det synes næsten umuligt at faa udryddet i Dagspressen og i økonomisk Litteratur. Langt bedre Kort kunde være laant fra Tidsskriftet »Economic Geography« eller fra Cresseys Standardværk »Chinas Geographic Foundations«, som Forf. ikke synes at kende.

Til Slut maa Anm. udtrykke sin Forundring over, at moderne Økonomer har saa ringe Realitetssans, at de behandler Kina og Manchukuo under ét, efter at Staterne nu har været adskilt i 10 Aar.

Johannes Humlum.

Poul Nyboe Andersen: Fra Guldfod til Clearing. Nyt Nordisk Forlag — Arnold Busck. København 1942.

For kort Tid siden gjorde Nyboe Andersen med Bogen »Penge og Penges Værd« et vellykket Forsøg paa at delagtiggøre en større Kreds i vore Dages Tanker om Pengeteori. Som et Supplement foreligger nu i Serien »Mennesket og Kulturen« en Oversigt over den Valutapolitik, som siden Aarhundredskiftet er ført ude i Verden og herhjemme. Paa 100 smaa, pæne Sider vil Forfatteren give »den interesserede, ikke-fagkyndige« et Indblik i den Aarsagssammenhæng, der forbinder den lykkelige Førkrigstids selvregulerende Guldfod med vore Dages komplicerede handelspolitiske Systemer.

Man spørger sig paa Forhaand, om det overhovedet er forsvarligt at gaa i Gang med en Opgave af det Format inden for saa snævre Rammer. Vil den »opmærksomme Avislæser«, Bogen henvender sig til, kunne faa en virkelig Indsigt i Sammenhængen og ikke blot en overfladisk Opfattelse af tvivlsom Værdi? Efter Læsningen er man ikke i Tvivl om, at Opgaven er løst i hvert Fald i tilstrækkelig Grad til, at man roligt kan anbefale Bogen til Studium i de videste Kredse. Naturligvis undgaas det ikke, at man under Læsningen af og til studser over en lovlige kortfattet Forklaring; men i Reglen tvinges man samtidig til at indrømme, at skal man nøjes med at anføre en enkelt Aarsag eller to, kan man næppe træffe et bedre Valg, end Forfatteren har gjort.

Mest Besvær volder det Forhold — som iøvrigt med Rette er gjort til et Hovedsynspunkt for hele Fremstillingen — at Valuta- og Handelspolitikken overhovedet ikke kan forstaas isoleret, men maa ses som en enkelt Side af Staternes Reaktion over for det samlede økonomiske (og politiske) Forløb. Det bliver følgelig ikke tilstrækkeligt at forklare de specielle valutariske Problemer; overalt maa Forbindelseslinjerne trækkes op til den almindelige Konjunkturtilstand, til Arbejds- og Varemarkedets Struktur etc.

I Bogens første Kapitel med den pompøse Titel »I Statskapitalismens Tidehverv« giver Forfatteren som Baggrund for den efterfølgende Fremstilling en Oversigt over de vigtigste Træk i det økonomiske Livs Udvikling fra en liberal Økonomi til et System, der næsten helt er domineret af private og offentlige Reguleringer. Som en Aarsag til Tredivernes store Arbejdsløshed nævnes her, at Renteudbyttet af nye Kapitalanbringelser er

faldende, og dette sættes igen i Forbindelse med den aftagende Befolkningstilvækst, der medfører færre udækkede Behov og en mindre ekspansiv Efterspørgsel. Man kan ikke lade være at stille sig lidt skeptisk over for denne — iøvrigt velkendte — Paastand, at Efterspørgslen efter nye Midler til Behovstilfredsstillelse allerede skulde være slappet betydeligt af. Naar man tænker paa, at her i Danmark kan i normale Tider højst 30.000 Familier tillade sig et aarligt Forbrug paa 10.000 Kr. eller derover, kan man vanskeligt forstaa, om Behovene virkelig som Helhed skulde være saa nær et Mætningspunkt, at de vanskeliggør en rentabel Anvendelse af samtlige disponible Produktionsfaktorer.

Bogen er velskrevet, let at læse — og læse om igen for den, der ikke har kunnet følge med første Gang — og forsynet med nyttige Litteraturhenvisninger. Den vil blive modtaget med Taknemlighed ikke blot af det Publikum, den særligt henvender sig til, men ogsaa af Økonomer og lignende professionals, der her finder samlet en lang Række facts og Ræsonnementer, som man ikke altid kan have i Hovedet, og som man tidligere har været henvist til at stykke sammen fra et temmelig vidtløftigt Bibliotek af Bøger og Tidsskriftartikler.

H. Engberg Pedersen.

Ejler Alkjær: Haandværket og dets Kundekreds. Med et indledende Afsnit af *Erik Hansen*. Udgivet af Fællesrepræsentationen for dansk Haandværk og Industri. København 1942. 152 Sider. Kr. 3.50.

Medens Industrien allerede i adskillige Aar har anvendt Reklamen i sin Tjeneste, har Haandværket som Helhed ikke hidtil i synderlig Udstrækning anset det for Umagen værd at ofre Reklamen megen Opmærksomhed. Antagelig som Følge af dette Forhold har man da heller ikke hverken i Praxis eller Teori, naar Reklamens Forhold har været Genstand for Diskussion og Undersøgelse, sat Reklame og Haandværk i Relation til hinanden, men har alene helliget sig Industriens Forhold til og Udnyttelse af Reklamen. Det maa derfor mødes med megen Interesse, naar Lektor ved Handelshøjskolen, cand. merc. *Ejler Alkjær* med det nyligt udkomne Arbejde: *Haandværket og dets Kundekreds* — saa vidt det er Anmelderen bekendt — som den første baade i Ind- og Udland har taget Haandværket og den Brug, det i egen Interesse kan gøre af Reklamen, op til Behandling.

I Bogens første Afsnit giver Forfatteren en Udredning og Karakteristik af Reklamens Væsen, dens Virkemaade under forskellige Forhold og Betingelserne for dens Fremkomst og Effektivitet og gaar derefter i Bogens andet Afsnit over til en nærmere Undersøgelse af Haandværkets Stilling paa det moderne Marked, idet et nøje Kendskab hertil maa være af afgørende Betydning for at kunne fælde en Dom om, hvorvidt Reklamen med Fordel kan anvendes af Haandværket. Af de Forhold, der er af særlig Betydning, og som bevirker, at Haandværket ikke uden videre kan drage Nytte af de Reklameerfaringer, Industrien hidtil har gjort, fremhæver Forfatteren med Rette Haandværkerprodukternes individuelle Karakter,